KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2021/1037,

annettu 16 päivänä kesäkuuta 2021,

ehdotetun eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä” rekisteröinnistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 mukaisesti

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon eurooppalaisesta kansalaisaloitteesta 17 päivänä huhtikuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/788 ([1]) ja erityisesti sen 6 artiklan 2 ja 3 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissiolle toimitettiin 22 päivänä huhtikuuta 2021 pyyntö ehdotetun eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä” rekisteröinnistä.

(2) Aloitteen tavoitteet on esitetty seuraavasti: ”Kehotamme Euroopan komissiota ehdottamaan EU:n säädöstä, jolla kielletään fossiilisten polttoaineiden sekä fossiilisilla polttoaineilla toimivan ilma-, tie- ja vesiliikenteen (lukuun ottamatta yleistä taloudellista etua koskevia liikennepalveluja) mainokset, jolla kielletään sellaisten yritysten mainokset, jotka toimivat fossiilisten polttoaineiden markkinoilla ja etenkin louhivat, jalostavat, toimittavat, jakelevat tai myyvät fossiilisia polttoaineita, ja jolla kielletään edellä määriteltyjen yritysten sponsorituki ja fossiilisten polttoaineiden yhteydessä käytettävien tavaramerkkien tai kauppanimien käyttö. Tällainen säädös kuuluisi EU:n toimivaltaan, sillä se olisi sisämarkkinoita koskeva asetus, jolla pyritään parantamaan kuluttajansuojaa ja takaamaan kansanterveyden ja ympäristönsuojelun korkea taso. Säädöksellä lisättäisiin yleisön tietoisuutta tuotteista ja teknologioista, jotka aiheuttavat ilmastonmuutosta ja muita ympäristö- ja terveyshaittoja. Näin ollen sillä pyrittäisiin toteuttamaan EU:n ympäristö- ja kuluttajansuojapolitiikan tavoitteita yhtenäistämällä fossiilisten polttoaineiden mainontaa ja sponsorointia koskevia sääntöjä. Säädös kuuluisi jaettuun toimivaltaan (ks. SEUT-sopimuksen 4 artikla) ja koskisi muun muassa sisämarkkinoita, ympäristöä ja kuluttajansuojaa.”

(3) Pyynnön liitteessä on lisätietoja aloitteen sisällöstä, tavoitteista ja taustasta. Siinä selvennetään muun muassa, että kyseisiin fossiilisiin polttoaineisiin kuuluvat öljy, fossiilinen kaasu ja hiili. Siinä selvennetään myös ehdotetun/pyydetyn kiellon soveltamisalaa eli kiellon olisi järjestäjien mukaan katettava kaikki suora tai epäsuora myynninedistäminen tai mainonta sekä kaikki ilmaisjakelu ja kaikki sponsorointisuhteet. Kiellon olisi oltava voimassa sekä verkossa että sen ulkopuolella ja katettava mainonta ja sponsorointi etenkin urheilun, koulutuksen, tieteen, julkisten tapahtumien ja kolmansien osapuolten mediatapahtumien yhteydessä. Lopuksi liitteessä selitetään aloitteen taustalla olevat syyt seuraavasti: 1) ”Fossiiliset polttoaineet kärjistävät ilmastokriisiä, eikä niitä pitäisi mainostaa”, 2) ”fossiiliset polttoaineet ovat aiheuttaneet kansanterveyskriisin, eikä niitä pitäisi mainostaa”, 3) ”fossiilisia polttoaineita käyttävät yritykset johtavat kuluttajia harhaan, ja joidenkin niistä on todettu rikkovan mainontaa koskevia ohjeita” ja 4) ”fossiilisiin polttoaineisiin liittyvää sponsorointia käytetään poliittiseen vaikuttamiseen”.

(4) Järjestäjäryhmä on myös toimittanut säädösehdotuksen ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä: kansalaisaloitedirektiivi”. Säädösluonnoksen soveltamisala on ”fossiilisten polttoainetuotteiden ja alan yritysten mainonta ja myynninedistäminen a) lehdistössä ja muissa painetuissa julkaisuissa, b) kaikessa audiovisuaalisessa kaupallisessa viestinnässä, c) radiolähetyksissä, d) tietoyhteiskunnan palveluissa ja e) fossiilisiin polttoaineisiin liittyvän sponsoroinnin kautta, mukaan lukien fossiilisten polttoainetuotteiden ilmaisjakelu ja jakelu alennettuun hintaan.”

(5) Siltä osin kuin aloitteen tavoitteena on ympäristön laadun säilyttäminen, suojeleminen ja parantaminen, ihmisten terveyden suojeleminen ja luonnonvarojen järkevä käyttö, komissiolla on perussopimuksen 192 artiklan nojalla toimivalta tehdä ehdotus säädökseksi.

([1]) EUVL L 130, 17.5.2019, s. 55.

(6) Siltä osin kuin kansallisten sääntöjen välillä on eroja, jotka voivat luoda kaupan esteitä ja haitata perusvapauksia ja siten vaikuttaa suoraan sisämarkkinoiden toimintaan tai aiheuttaa merkittäviä kilpailun vääristymiä, komissiolla on perussopimuksen 114 artiklan nojalla toimivalta ehdottaa sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevaa säädöstä jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseksi.

(7) Näin ollen mikään kansalaisaloitteen osista ei selvästi ylitä komission toimivaltaa tehdä ehdotus unionin säädökseksi perussopimusten soveltamiseksi.

(8) Tämä päätelmä ei rajoita sen arvioimista, täyttyisivätkö tässä tapauksessa konkreettiset tosiasialliset ja aineelliset edellytykset, joiden perusteella komissio voi toimia, mukaan lukien suhteellisuusperiaate ja perusoikeuksien mukaisuus.

(9) Järjestäjäryhmä on antanut riittävän näytön siitä, että asetuksen (EU) 2019/788 5 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetyt vaatimukset täyttyvät, ja nimennyt yhteyshenkilöt kyseisen asetuksen 5 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

(10) Kansalaisaloite ei ole selvästi oikeuden väärinkäyttöä, aiheeton tai tehty haitantekotarkoituksessa, eikä se ole myöskään selvästi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklassa esitettyjen unionin arvojen eikä Euroopan unionin perusoikeuskirjaan kirjattujen oikeuksien vastainen.

(11) Sen vuoksi aloite ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä” olisi rekisteröitävä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Rekisteröidään eurooppalainen kansalaisaloite ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä”.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu eurooppalaisen kansalaisaloitteen ”Fossiilisten polttoaineiden mainonta ja sponsorointi kiellettävä” järjestäjäryhmälle, jota edustavat ja jonka yhteyshenkilöinä toimivat Silvia PASTORELLI ja Sílvia DÍAZ PÉREZ.

Tehty Brysselissä 16 päivänä kesäkuuta 2021.

Komission puolesta
Věra JOUROVÁ
Varapuheenjohtaja